

Deeltijdse werkhervatting met toestemming van de adviserend geneesheren bij arbeidsongeschikte gerechtigden

Werknemersregeling

Periode 2011-2014

Inhoudstafel

1e Deel Toelatingen in het kader van artikel 100, § 2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.....	5
I. Wettelijke bepalingen	6
2e Deel Analyse van het cijfermateriaal	7
I. Aantal arbeidsongeschikten die in de loop van 2010 - 2013 een deeltijdse activiteit hebben uitgeoefend.....	8
II. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die op 31 december 2010, 2011, 2012 en 2013 een deeltijdse activiteit uitoefenen	9
1. Aantal lopende toelatingen op 31 december per landsbond, sociale stand en geslacht	9
2. Aantal lopende toelatingen op 31 december per landsbond, opgesplitst tussen toelatingen in primaire ongeschiktheid of in invaliditeitsperiode	10
3. Aantal lopende toelatingen per sociale stand, leeftijdsgroep en geslacht op 31 december per leeftijdsgroep.....	10
4. Aantal lopende toelatingen op 31 december per arrondissement, provincie en gewest	11
5. Aantal lopende toelatingen op 31 december per ziektegroep, sociale stand en geslacht in de invaliditeitsperiode	14
6. Aantal toelatingen gegeven met een looptijd van onbepaalde duur	16
III. Intredes.....	17
1. Intredes per landsbond en per sociale stand en geslacht	17
2. Intredes per landsbond en ziekteperiode	18
3. Intredes per gewest	19
4. Intredes per landsbond en per leeftijdsgroep	20
5. Intredes volgens ziektegroep	20
6. Intredes per toegestaan werkvolume	21
IV Uittredes	22
1. Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit	22
2. Aantal uittredes per gewest en per periode	24
3. Uittredes per landsbond en per leeftijdsgroep	25
4. Reden van uittreden ten opzichte van de voornaamste ziektegroepen	26
5. Verband tussen het gewerkte volume en de reden van uittreden	27
6. Verband tussen de duur van de deeltijdse activiteit en de reden van uittreden	28
7. Verband tussen de tijd die verloopt tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden	30
3e Deel Toelatingen in het kader van het vrijwilligerswerk	31
I. Aantal lopende toelatingen per nationaal nummer	32
II. Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen	33
III. Aantal lopende toelatingen per sociale stand	33

IV.	Aantal lopende toelatingen per geslacht	34
V.	Aantal toelatingen voor vrijwilligers in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest	34
VI.	Vrijwilligers per landsbond en per leeftijdsgroep	35
VII.	Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van de toegelaten activiteit	35
VIII.	Uittredes	36
4e Deel	Niet-toegelaten activiteit.....	38
I.	Juridisch kader	39
II.	Aantal niet-toegelaten activiteiten per ziekenfonds en leeftijdsgroep	39
III.	Aantal niet-toegelaten activiteiten per geslacht, sociale stand en gewest	40
5e Deel	Algemeen besluit.....	41

Inleiding

In deze studie wordt een analyse gemaakt van de arbeidsongeschikte werknemers die met toestemming van de adviserend geneesheer een deeltijdse activiteit hebben aangevat. De studie wordt uitgevoerd op gans de populatie uitkeringsgerechtigden en gaat over de periode 2011 tot en met 2014.

Na een periode van arbeidsongeschiktheid is het voor de meeste sociaal verzekerden mogelijk om zonder problemen hun vroegere werkzaamheden te hervatten. Voor een aantal uitkeringsgerechtigden is dit echter niet zo evident. Sommigen kunnen hun uitgeoefende activiteit niet onmiddellijk voor de volle honderd procent hervatten. In de Belgische ziekteverzekering wordt voor die gevallen de mogelijkheid voorzien om gedeeltelijk het werk te hervatten. Deze deeltijdse activiteit zal in heel wat gevallen een opstap zijn naar een voltijdse tewerkstelling in het beroep dat voorheen werd uitgeoefend. In een aantal andere gevallen zal de deeltijdse werkhervatting het hoogst haalbare blijven.

De studie heeft tot doel enig onderzoek te verrichten met betrekking tot de deeltijdse activiteit. Het aantal uitkeringsgerechtigden die gebruik maken van de mogelijkheid om deeltijds te werken wordt per verzekeringsinstelling in kaart gebracht. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar leeftijd, sociale stand, geslacht en regio. Voor de toelatingen die in de periode van invaliditeit worden gegeven, wordt de link gelegd met de ziektegroepen die aan de basis liggen van de intrede in invaliditeit.

Alhoewel de gedeeltelijke werkhervatting bij arbeidsongeschikte werknemers niet noodzakelijk een opstap naar een volledige tewerkstelling dient in te houden, wordt nagegaan hoeveel arbeidsongeschikte gerechtigden na een periode van deeltijdse werkhervatting, opnieuw volledig het werk hebben hervat. Hierbij wordt nagegaan of de leeftijd, de sociale stand, het geslacht, de termijn die verloopt tussen het begin van de arbeidsongeschiktheid en het verlenen van een toestemming, de duur van de toegelaten activiteit alsook het volume aan toegelaten arbeid hierop enige invloed uitoefenen. Bestaat er met andere woorden een ideale mix van diverse variabelen die, eens aanwezig, de kans inzake werkhervatting gevoelig verhogen.

De duur van de toestemming wordt geanalyseerd. Het aantal toestemmingen die worden gegeven voor een onbepaalde duur, die bijgevolg de periode van de erkenning van de arbeidsongeschiktheid overschrijden, worden eveneens in kaart gebracht.

Artikel 100,§2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, bepaalt dat een toegelaten arbeid slechts mogelijk is op voorwaarde dat de sociaal verzekerde, vanuit een geneeskundig oogpunt, een vermindering van zijn vermogen van ten minste 50 pct. behoudt. In deze studie zal nagegaan worden of bovenvermelde bepaling als gevolg heeft dat op het terrein de deeltijdse werkhervatting beperkt blijft tot een maximale tewerkstelling van 50%.

De toelatingen die werden gegeven in het kader van vrijwilligerswerk alsook de niet toegelaten activiteit worden in twee afzonderlijke hoofdstukken besproken.

Vooreerst wordt een hoofdstuk gewijd aan de wettelijke bepalingen inzake toegelaten arbeid.

1^e Deel
Toelatingen in het kader van artikel 100, §2 van de wet
betreffende de verplichte verzekering voor
geneeskundige verzorging en uitkeringen,
gecoördineerd op 14 juli 1994

I. Wettelijke bepalingen

Op grond van artikel 100, §2 van de gecoördineerde wet mag een arbeidsongeschikt erkende gerechtigde na een toestemming van de adviserend geneesheer van het ziekenfonds een activiteit hervatten, op voorwaarde dat hij op medisch vlak een vermindering van zijn vermogen behoudt van minstens 50% (artikel 100, §2 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994).

Om de toelating tot de uitoefening van een beroepsactiviteit tijdens de ongeschiktheid te bekomen, moeten de gerechtigden elke hervatting van de beroepsactiviteit uiterlijk de eerste werkdag die onmiddellijk aan de werkhervatting voorafgaat bij zijn verzekeringsinstelling aangeven en binnen dezelfde termijn bij de adviserend geneesheer van zijn verzekeringsinstelling een aanvraag tot toelating indienen om deze activiteit tijdens de ongeschiktheid te mogen uitoefenen. De adviserend geneesheer dient zijn beslissing te nemen uiterlijk de dertigste werkdag te rekenen vanaf de eerste dag van de hervatting van de beroepsactiviteit tijdens de ongeschiktheid. De activiteit moet verenigbaar zijn met de aandoening van betrokkene (artikel 230, §2 van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994).

De adviserend geneesheer oordeelt over welke arbeid de betrokkene mag hervatten en het werkvolume. In principe moet de betrokkene door de adviserend geneesheer opnieuw opgeroepen worden voor een geneeskundig onderzoek 6 maanden na de hervatting van de toegelaten activiteit, maar dit mag ook op een latere datum als de gegevens in het medisch dossier van de betrokkene dit mogelijk maken.

Krachtens artikel 230 van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 worden de uitkeringen die een betrokkene ontvangt eventueel verminderd in functie van de hoogte van zijn beroepsinkomen uit de toegelaten activiteit. Daarbij wordt het inkomen volgens bepaalde inkomensschijven (percentage) in mindering gebracht van het bedrag van de uitkering die de betrokkene ontvangt indien hij geen activiteit zou hebben hervat. In het kader van de inspanningen die worden geleverd in het "back to work" plan, werd vanaf 1 januari 2012 de cumulregel tussen uitkeringen en het loon uit een toegelaten activiteit aantrekkelijker gemaakt. Zo wordt het bedrag van het in werkdagen gewaardeerde beroepsinkomen slechts in aanmerking genomen ten belope van het volgende percentage, bepaald per inkomensschijf:

- eerste schijf van 11,8278 EUR: 0 pct.
- tweede schijf van 7,0967 EUR: 20 pct.
- derde schijf van 7,0967 EUR: 50 pct.
- vierde schijf hoger dan het totaal van de vorige schijven: 75 pct.

Het bedrag van de inkomensschijven wordt bovendien gekoppeld aan het spilindexcijfer 103,14 van kracht op 1 juni 1999 (basis 1996 = 100).

2^e Deel

Analyse van het cijfermateriaal

De gedeeltelijke werkhervatting met voorafgaande toestemming van de adviserend geneesheer werd onderzocht bij de populatie van alle arbeidsongeschikte erkende gerechtigden bij alle ziekenfondsen in de periode van 1.1.2011 tot en met 31.12.2014. De gegevens werden langs elektronische weg aangeleverd aan het RIZIV door de verzekeringsinstellingen en betreffen zowel de toestemmingen in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid als in invaliditeit. Het RIZIV heeft een maximale inspanning gedaan op het vlak van de kwaliteitscontrole van de door de verzekeringsinstellingen aangeleverd cijfermateriaal.

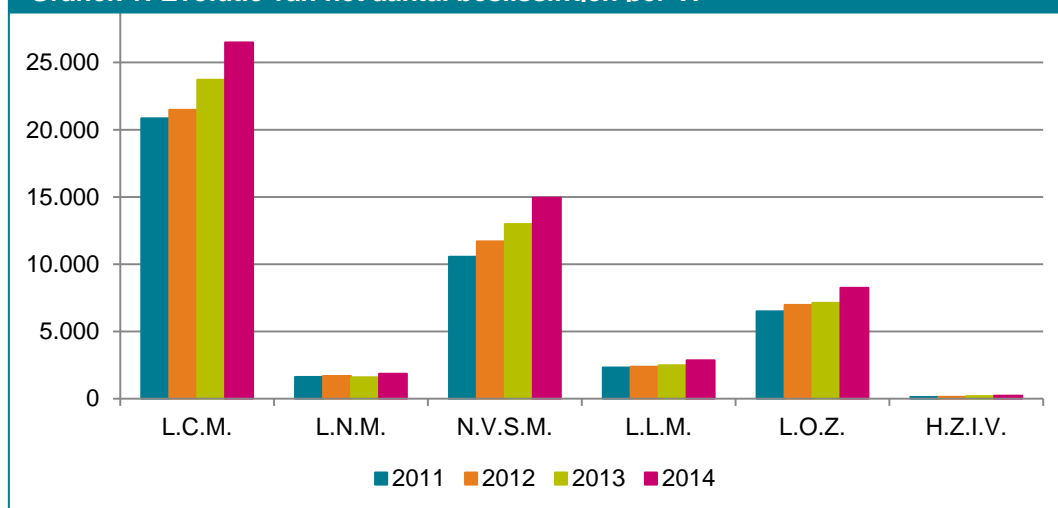
I. Aantal arbeidsongeschikten die in de loop van 2011 - 2014 een deeltijdse activiteit hebben uitgeoefend

In tabel 1 worden alle arbeidsongeschikte gerechtigden opgenomen die gedurende het jaar 2011, 2012, 2013 en 2014 minimaal één dag een toegelaten activiteit hebben uitgeoefend.

Tabel 1: Evolutie van het aantal beslissingen tot toegelaten arbeid – Periode 2011-2014

VI	Jaar				%		
	2011	2012	2013	2014	2012/2011	2013/2012	2014/2013
L.C.M.	20.855	21.485	23.719	26.490	3,02%	10,40%	11,68%
L.N.Z.	1.619	1.692	1.598	1.859	4,51%	-5,56%	16,33%
N.V.S.M.	10.551	11.694	12.984	14.942	10,83%	11,03%	15,08%
L.L.M.	2.317	2.379	2.490	2.854	2,68%	4,67%	14,62%
L.O.Z.	6.492	6.968	7.123	8.245	7,33%	2,22%	15,75%
H.Z.I.V.	130	137	188	230	5,38%	37,23%	22,34%
Totaal	41.964	44.355	48.102	54.620	5,70%	8,45%	13,55%

Grafiek 1: Evolutie van het aantal beslissingen per VI

Het aantal gerechtigden die in de onderzochte periode een toelating tot deeltijdse activiteit hebben uitgevoerd, kent een gestage groei. Ten opzichte van 2013 is hun aantal in 2014 met 13,5% gestegen tot 54.620.

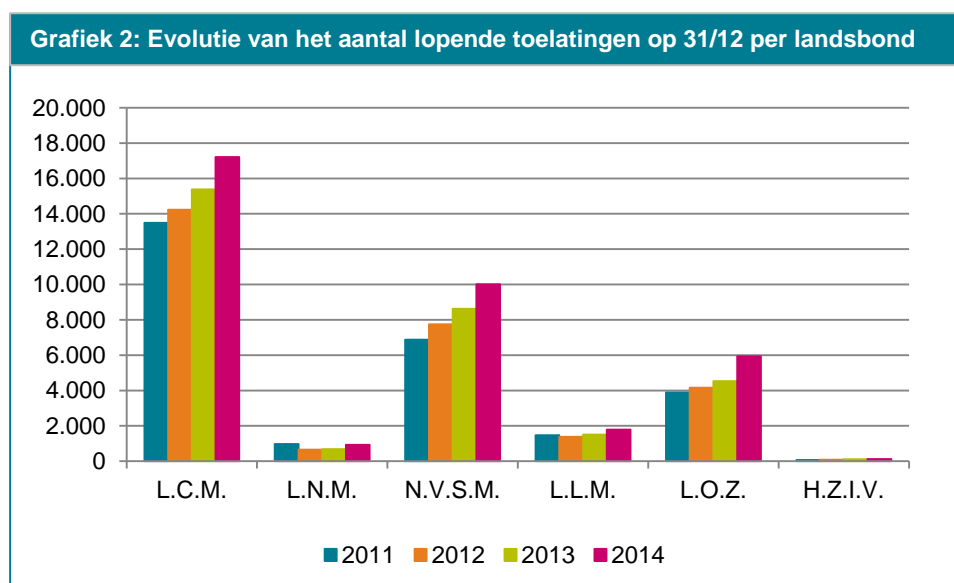

II. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die op 31 december 2011, 2012, 2013 en 2014 een deeltijdse activiteit uitoefenen

1. Aantal lopende toelatingen op 31 december per landsbond, sociale stand en geslacht

Op 31.12.2013 oefenden 30.833 arbeidsongeschikte gerechtigden een deeltijdse activiteit uit. In 2014 is dit aantal gestegen tot 35.989 of een stijging met 16,72%. De stijgende trend zet zich derhalve ook in 2014 verder.

Tabel 2: Evolutie van het aantal lopende toelatingen op 31/12 per landsbond							
VI	Jaar				%		
	2011	2012	2013	2014	2012/2011	2013/2012	2014/2013
L.C.M.	13.490	14.231	15.383	17.206	5,49%	8,10%	11,85%
L.N.Z.	976	657	681	927	-32,68%	3,65%	36,12%
N.V.S.M.	6.879	7.750	8.622	10.010	12,66%	11,25%	16,10%
L.L.M.	1.474	1.375	1.504	1.790	-6,72%	9,38%	19,02%
L.O.Z.	3.890	4.160	4.528	5.937	6,94%	8,85%	31,12%
H.Z.I.V.	63	84	115	119	33,33%	36,90%	3,48%
Totaal	26.772	28.257	30.833	35.989	5,55%	9,12%	16,72%

Op het totaal aantal toelatingen dd. 31.12.2014 wordt 24,89% uitgeoefend door arbeiders mannen en 11,05% door mannelijke bedienden. 36,36% van het totale aantal toelatingen wordt uitgeoefend door vrouwelijke bedienden. Vrouwelijke arbeidsters vertegenwoordigen 27,70% van het totaal. De reden ligt uiteraard in het feit dat er veel meer vrouwelijke bedienden zijn dan arbeidsters. Dit is niet het geval bij de mannelijke populatie waar er meer arbeiders zijn dan bedienden. Globaal werken er op 31.12.2014 meer arbeiders (52,59%) dan bedienden (47,41%) deeltijds. Naar geslacht zijn er duidelijk meer vrouwen die een deeltijdse activiteit uitvoeren dan mannen. Eind 2014 werd 64,06% van de 35.989 toelatingen uitgevoerd door vrouwen. De mannen vertegenwoordigen slechts 35,94%. In vergelijking met 2013 blijven deze percentages relatief stabiel.

Tabel 3: Aantal lopende toelatingen op 31.12 per VI, sociale stand en geslacht						
31.12.2014						
VI	AM	AV	BM	BV	totaal	%
L.C.M.	4.314	4.324	2.062	6.506	17.206	47,81%
L.N.Z.	217	247	116	347	927	2,58%
N.V.S.M.	2.752	3.415	792	3.051	10.010	27,81%
L.L.M.	532	548	158	552	1.790	4,97%
L.O.Z.	1.093	1.409	829	2.606	5.937	16,50%
H.Z.I.V.	50	27	18	24	119	0,33%
Totaal	8.958	9.970	3.975	13.086	35.989	100,00%
%	24,89%	27,70%	11,05%	36,36%	100,00%	
Sociale stand	Arb.52,59%		Bed: 47,41%			
Geslacht	Man.: 35,94%		Vrouw: 64,06%			

2. Aantal lopende toelatingen op 31 december per landsbond, opgesplitst tussen toelatingen in primaire ongeschiktheid of in invaliditeitsperiode.

Van de 35.989 personen met een toestemming op 31/12/2014 bevindt 21,03% zich in primaire arbeidsongeschiktheid en 78,97% in invaliditeit. Voor 2013 waren de percentages de volgende: 19,05% in primaire arbeidsongeschiktheid en 80,95% in invaliditeit.

Tabel 4: Lopende toelatingen per VI, opsplitsing PAO en invaliditeit						
VI	2013			2014		
	primaire	invaliditeit	totaal	primaire	invaliditeit	totaal
L.C.M.	2.641	12.742	15.383	3.280	13.926	17.206
L.N.Z.	206	475	681	296	631	927
N.V.S.M.	1.434	7.188	8.622	1.772	8.238	10.010
L.L.M.	329	1.175	1.504	425	1.365	1.790
L.O.Z.	1236	3.292	4.528	1767	4.170	5.937
H.Z.I.V.	27	88	115	28	91	119
Totaal	5.873	24.960	30.833	7.568	28.421	35.989
%	19,05%	80,95%	100,00%	21,03%	78,97%	100,00%

3. Aantal lopende toelatingen per sociale stand, leeftijdsgroep en geslacht op 31 december per leeftijdsgroep

Gedeeltelijke werkhervatting komt vooral voor bij arbeidsongeschikte gerechtigden van middelbare leeftijd en ouder. Deze vaststelling geldt onafhankelijk van sociale stand of geslacht. Van de gerechtigden die een deeltijdse activiteit uitoefenen zijn er in 2014 78,33% ouder dan 40 jaar.

Tabel 5: Lopende toelatingen per sociale stand, geslacht en leeftijdsgroep

31.12.2014												
	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
AM	0	86	265	561	763	1.146	1.606	1.994	1.736	793	8	8.958
AV	1	81	334	593	1.023	1.487	2.023	2.289	1.551	583	5	9.970
BM	0	14	126	268	369	505	611	854	779	440	9	3.975
BV	0	117	537	1.058	1.602	1.966	2.516	2.752	1.792	740	6	13.086
Totaal	1	298	1.262	2.480	3.757	5.104	6.756	7.889	5.858	2.556	28	35.989

Tabel 6: Lopende toelatingen VI per sociale stand, geslacht en leeftijdsgroep in %

31.12.2014												
	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
AM	0,00%	0,96%	2,96%	6,26%	8,52%	12,79%	17,93%	22,26%	19,38%	8,85%	0,09%	100,00%
AV	0,01%	0,81%	3,35%	5,95%	10,26%	14,91%	20,29%	22,96%	15,56%	5,85%	0,05%	100,00%
BM	0,00%	0,35%	3,17%	6,74%	9,28%	12,70%	15,37%	21,48%	19,60%	11,07%	0,23%	100,00%
BV	0,00%	0,89%	4,10%	8,08%	12,24%	15,02%	19,23%	21,03%	13,69%	5,65%	0,05%	100,00%
Totaal	0,00%	0,83%	3,51%	6,89%	10,44%	14,18%	18,77%	21,92%	16,28%	7,10%	0,08%	100,00%

4. Aantal lopende toelatingen op 31 december per arrondissement, provincie en gewest

In absolute termen worden de meeste toelatingen voor het uitoefenen van een deeltijdse activiteit gegeven in Vlaanderen (66,52%). Wallonië en Brussel vertegenwoordigen respectievelijk 27,85% en 5,19%. Deze percentages zijn stabiel t.o.v. 2013.

Tabel 7: Lopende toelatingen op 31/12 per gewest

31.12.2014		
Brussel	1.868	5,19%
Vlaanderen	23.940	66,52%
Wallonië	10.022	27,85%
Onbekend	159	0,44%
Totaal	35.989	100,00%

Ter informatie wordt in tabel 8 de toegelaten activiteit uitgesplitst per arrondissement en provincie (NB: voor 159 gevallen is het arrondissement onbekend).

Tabel 8: Verdeling toelatingen deeltijdse activiteit per arrondissement, provincie en gewest per 31.12.2014					
Vlaanderen		Wallonië		Brussel	
Antwerpen	2.686	Nijvel	1.073	Brussel	1.868
Mechelen	1.122	Provincie Waals Brabant	1.073		
Turnhout	1.374	Ath	358		
Provincie Antwerpen	5.182	Charleroi	1.018		
Halle/Vilvoorde	1.773	Bergen	851		
Leuven	2.156	Moeskroen	227		
Provincie Vlaams Brabant	3.929	Soignies	563		
Brugge	1.183	Thuin	493		
Diksmuide	326	Doornik	628		
Ieper	693	Provincie Henegouwen	4.138		
Kortrijk	1.561	Hoei	310		
Oostende	708	Luik	1.654		
Roeselare	855	Verviers	794		
Tielt	470	Borgworm	284		
Veurne	268	Provincie Luik	3.042		
Provincie West Vlaanderen	6.064	Aarlen	73		
Aalst	993	Bastogne	156		
Dendermonde	672	Marche-en -Famenne	178		
Eeklo	340	Neufchateau	199		
Gent	2.051	Virton	134		
Oudenaarde	519	Provincie Luxemburg	740		
Sint-Niklaas	919	Dinant	240		
Provincie Oost-Vlaanderen	5.494	Namen	688		
Hasselt	1.769	Philippeville	101		
Maaseik	855	Provincie Namen	1.029		
Tongeren	647				
Provincie Limburg	3.271				
Totaal	23.940		10.022		1.868

In tabel 9 wordt het aantal invaliden met een lopende toegestane activiteit, per arrondissement, per provincie afgezet ten opzichte van de totale populatie aan invaliden.

Tabel 9: Procentueel aandeel van het aantal toelatingen in invaliditeit t.o.v. het aantal invaliden per arrondissement en per provincie			
Provincie	Lopende toelatingen in invaliditeit	aantal invaliden	%
Antwerpen	2.106	23.693	8,89%
Mechelen	888	8.743	10,16%
Turnhout	1.109	12.372	8,96%
Provincie Antwerpen	4.103	44.808	9,16%
Bruxelles/Brussel	1.468	27.765	5,29%
Halle/Vilvoorde	1.353	12.355	10,95%
Leuven	1.680	13.252	12,68%
Provincie Vlaams Brabant	3.033	25.607	11,84%
Nijvel	827	8.560	9,66%
Provincie Waals Brabant	827	8.560	9,66%
Brugge	911	6.709	13,58%
Diksmuide	258	1.709	15,10%
Ieper	573	3.088	18,56%
Kortrijk	1290	7.947	16,23%
Oostende	551	5.165	10,67%
Roeselare	692	4.160	16,63%
Tielt	365	2.058	17,74%
Veurne	217	1.721	12,61%
Provincie West Vlaanderen	4.857	32.557	14,92%
Aalst	777	8.513	9,13%
Dendermonde	517	5.802	8,91%
Eeklo	241	2.334	10,33%
Gent	1551	12.578	12,33%
Oudenaarde	399	3.458	11,54%
Sint-Niklaas	734	6.380	11,50%
Provincie Oost-Vlaanderen	4.219	39.065	10,80%
Ath	299	3.236	9,24%
Charleroi	813	20.235	4,02%
Bergen	733	13.136	5,58%
Moeskroen	188	2.024	9,29%
Soignies	465	7.595	6,12%
Thuin	408	6.869	5,94%
Doornik	517	5.352	9,66%
Provincie Henegouwen	3.423	58.447	5,86%
Hoei	233	3.271	7,12%
Luik	1251	22.714	5,51%
Verviers	605	7.116	8,50%
Borgworm	210	2.376	8,84%
Provincie Luik	2.299	35.477	6,48%
Hasselt	1517	14.425	10,52%
Maaseik	691	6.950	9,94%
Tongeren	527	6.459	8,16%
Provincie Limburg	2.735	27.834	9,83%
Aarlen	53	846	6,26%
Bastogne	129	1.137	11,35%
Marche-en –Famenne	140	1.765	7,93%
Neufchateau	158	1.682	9,39%
Virton	105	1.129	9,30%
Provincie Luxemburg	585	6.559	8,92%
Dinant	184	2.723	6,76%
Namen	495	8.024	6,17%
Philippeville	76	1.852	4,10%
Provincie Namen	755	12.599	5,99%
Totaal	28.304	319.278	8,87%
Onbekend	117	2.295	5,10%
Totaal	28.421	321.573	8,84%

Uit tabel 9 blijkt dat landelijk 8,84% van het totaal aantal arbeidsongeschikte invaliden op 31 december 2014 een toelating hadden verkregen om een deeltijdse activiteit uit te oefenen. Het aantal door de adviserend geneesheren gegeven toelatingen verschilt evenwel zeer sterk van provincie tot provincie, waarbij het opvalt dat alle Vlaamse provincies zich boven het landelijk gemiddelde bevinden. Koploper is de provincie West-Vlaanderen waar 14,92% van de invaliden deeltijds werkt. Het activeren van invaliden via de toepassing van artikel 100,§2 verloopt moeizamer ten zuiden van de taalgrens. Met uitzondering van de provincie Luxemburg (8,92%) en Waals Brabant (9,66%) scoren alle andere Waalse provincies onder het nationaal gemiddelde. De provincies Luik, Henegouwen en Namen boeken met respectievelijk 6,48%, 5,86% en 5,99% de slechtste resultaten. In het Brussels Gewest oefent slechts 5,29% van de arbeidsongeschikte invaliden een deeltijdse activiteit uit.

Op arrondissementeel vlak zijn het vooral de arrondissementen Charleroi, Philippeville, Bergen, Thuin en Luik, die een mindere score laten optekenen.

Vorige vaststelling vindt voor een deel zijn verklaring in de sociaal economische situatie. In de geciteerde provincies en arrondissementen alsook in Brussel is de tewerkstellingsgraad laag en het aantal laaggeschoolden hoog. Voor gerechtigden met een arbeidshandicap kan worden aangenomen dat het dan nog moeilijker is om aangepaste arbeid te vinden. Daar tegenover staat dat de provincie Limburg, die qua opleidingsniveau, inkomen en tewerkstellingsgraad tot de minste in Vlaanderen behoort, toch 9,83% van zijn invaliden, via artikel 100,§2, deeltijds aan de slag gaan. Dit is op de provincie Antwerpen na het laagste percentage in Vlaanderen, maar toch een stuk boven het landelijke gemiddelde van 8,84%.

5. Aantal lopende toelatingen op 31 december per ziektegroep, sociale stand en geslacht in de invaliditeitsperiode

Het leggen van een verband tussen de ziektegroepen en de toegelaten activiteit is enkel mogelijk in de periode van invaliditeit. Het ontbreken van de medische code, laat niet toe deze oefening uit te voeren in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Uit tabel 10 kan worden afgeleid dat de meest voorkomende ziektegroepen met name ziektegroep 5 en 13 niet zo goed scoren op het vlak van het aantal toelatingen tot deeltijdse activiteit. Voor ziektegroep 5 oefent 7,70% van het totaal aantal invaliden een deeltijdse activiteit uit. Ziektegroep 13 scoort met 8,80% beter. Het totaal percentage invaliden die een deeltijdse arbeid uitoefenen in 2014 bedraagt 8,84%.

Opgesplitst per sociale stand en geslacht blijkt dat bij bedienden (mannen en vrouwen) de gerechtigden met een psychische aandoening relatief moeilijker een toegelaten activiteit hernemen dan bedienden met een andere aandoening.

Bij de arbeiders is dit minder merkbaar. Bij arbeiders mannen ligt het percentage gerechtigden met een psychische aandoening dat het werk hervat zelfs hoger dan het gemiddelde voor alle arbeiders mannen samen (6,83% voor ZG 5 t.o.v. 6,34% voor het totaal arbeiders mannen).

Voor de 2de belangrijkste ziektegroep, ZG 13 - Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel ligt het aandeel van toegelaten activiteit (8,80%) iets lager dan het gemiddelde voor alle ziektegroepen samen (8,84%) Bij AV, BM en BV ligt het percentage werkhervattingen in ZG 13 iets hoger dan het totaal. Bij AM ligt dit percentage dan weer iets lager (5,89% voor ZG 13 tegenover 6,34% voor het totaal arbeiders mannen).

Hart- en vaatziekten (ziektegroep 7) scoren op het vlak van gedeeltelijke werkhervatting onder het gemiddelde bij de arbeiders en boven het gemiddelde bij de bedienden.

Voor oncologie (ziektegroep 2: gezwellen) kan, voor alle geslachten en sociale standen, worden vastgesteld dat het aandeel werkhervattingen hoger ligt dan gemiddeld.

Tabel 10: Aantal lopende toelatingen op 31.12 per ziektegroep, sociale stand en geslacht in de periode van invaliditeit

ZG	AM			AV			BM			BV			Totaal		
	inv	toel.	%	inv	toel.	%	inv	toel.	%	inv	toel.	%	inv	toel.	%
1	1.099	72	6,55%	707	50	7,07%	269	39	14,50%	432	88	20,37%	2507	249	9,93%
2	4.888	472	9,66%	7346	873	11,88%	1269	286	22,54%	6036	1.663	27,55%	19539	3.294	16,86%
3	2.831	124	4,38%	2120	111	5,24%	441	58	13,15%	998	116	11,62%	6390	409	6,40%
4	137	17	12,41%	268	17	6,34%	25	5	20,00%	134	20	14,93%	564	59	10,46%
5	36.818	2516	6,83%	39238	2273	5,79%	9585	913	9,53%	27007	2.970	11,00%	112648	8.672	7,70%
6	6.914	414	5,99%	6045	404	6,68%	1686	246	14,59%	4457	767	17,21%	19102	1831	9,59%
7	10.758	636	5,91%	4944	321	6,49%	2040	318	15,59%	2692	465	17,27%	20434	1740	8,52%
8	2.922	77	2,64%	1994	66	3,31%	295	27	9,15%	707	79	11,17%	5918	249	4,21%
9	2.751	183	6,65%	2512	159	6,33%	559	81	14,49%	1508	241	15,98%	7330	664	9,06%
10	947	78	8,24%	917	63	6,87%	179	35	19,55%	514	104	20,23%	2557	280	10,95%
11	1		0,00%	374	13	3,48%	1		0,00%	178	17	9,55%	554	30	5,42%
12	574	36	6,27%	689	46	6,68%	92	15	16,30%	327	37	11,31%	1682	134	7,97%
13	36.862	2173	5,89%	38075	3016	7,92%	3679	556	15,11%	16268	2.605	16,01%	94884	8.350	8,80%
14	578	50	8,65%	619	50	8,08%	95	26	27,37%	380	68	17,89%	1672	194	11,60%
15	1		0,00%	16	1	6,25%	0			8	4	50,00%	25	5	20,00%
16	1.968	114	5,79%	1894	137	7,23%	407	67	16,46%	1485	241	16,23%	5754	559	9,71%
17	10.815	689	6,37%	5066	350	6,91%	1383	230	16,63%	2636	366	13,88%	19900	1635	8,22%
?	46	15	32,61%	40	14	35,00%	5	13	260,00%	22	25	113,64%	113	67	59,29%
tot.	120.910	7.666	6,34%	112.864	7.964	7,06%	22.010	2.915	13,24%	65.789	9.876	15,01%	321.573	28.421	8,84%

Omschrijving van de ziektegroepen

1 Besmettelijke en parasitaire ziekten
2 Gezwellen
3 Endocriene, voedings- en stofwisselingsziekten
4 Ziekten van het bloed en bloedvormende organen
5 Psychische stoornissen
6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
7 Ziekten van het hartvaatstelsel
8 Ziekten van de ademhalingswegen
9 Ziekten van het spijsverteringsstelsel
10 Ziekten van het urogenitaal systeem
11 Complicaties van zwangerschap, bevalling en kraambed
12 Ziekten van de huid en de celweefsels
13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
14 Congenitale afwijkingen
15 Aandoeningen met oorsprong in de perinatale periode
16 Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden
17 Ongevalsletsels en vergiftigingen

6. Aantal toelatingen gegeven met een looptijd van onbepaalde duur

De adviserend geneesheren kunnen de arbeidsongeschikte gerechtigden een toelating voor het uitvoeren van een deeltijdse activiteit geven die onbeperkt is in de tijd. Uit tabel 11 blijkt dat van deze mogelijkheid veelvuldig gebruik wordt gemaakt. Van zij die nog actief waren op 31.12.2014, hebben 91,54% in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid een toelating met een looptijd van onbepaalde duur bekomen. In invaliditeit hebben 93,54% van de toelatingen geen einddatum.

Tabel 11: Aantal toelatingen voor onbepaalde duur

	2012			2013			2014		
	PAO	Inv.	Tot	PAO	Inv.	Tot	PAO	Inv.	Tot
Einddatum onbepaald	4.132	21.211	25.343	5.190	23.052	28.242	6.928	26.586	33.514
Totaal	4.785	23.472	28.257	5.873	24.960	30.833	7.568	28.421	35.989
%	86,35%	90,37%	89,69%	88,37%	92,36%	91,60%	91,54%	93,54%	93,12%

Het aantal toelatingen zonder beperking in de tijd is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Daar waar in 2011 "slechts" 75,65% van de toelatingen geen einddatum vermelden, bedroeg dit percentage in 2014 93,12%.

Alhoewel de reglementering het toelaat en de adviserend geneesheren argumenteren dat het geven van een in de tijd niet gelimiteerde toestemming wordt toegestaan om te vermijden dat de sociaal verzekerden, in geval zij vergeten een verlenging van de toestemming te vragen, een niet-toegelaten activiteit uitoefenen, blijft het massaal geven van toelatingen zonder einddatum een aantal vragen oproepen. De vraag kan gesteld worden of de toegelaten activiteit met een onbeperkte duur even goed wordt opgevolgd en of deze toelating eveneens niet wordt gegeven voor strikt in de tijd beperkte activiteiten. De instroom in het systeem van deeltijdse activiteit wordt zeker zeer goed gedocumenteerd maar de opvolging ervan alsook de stopzetting van de activiteit veel minder. Dit alles maakt dat de gegevensstroom veeleer toelatingen dan wel reële werkzaamheid registreert.

Een regelmatige en kwaliteitsvolle controle op de deeltijdse arbeid vermindert trouwens ook het risico dat tewerkstellingsvallen worden gecreëerd. De combinatie van werken en het ontvangen van een uitkering is in een aantal gevallen financieel zeer aantrekkelijk, waardoor de motivatie om uit de deeltijdse activiteit te stappen mogelijk vermindert (zie ook nota BU nr. 2011/85).

III. Intredes

1. Intredes per landsbond en per sociale stand en geslacht

In 2014 hebben 26.374 arbeidsongeschikte gerechtigden een deeltijdse activiteit aangevat. Het aantal intredes blijft een stijgende trend vertonen. Ten opzichte van 2013 hebben 18,12% meer arbeidsongeschikte gerechtigden een toegelaten activiteit opgestart. Van 2011 tot 2014 is er een toename van het aantal intredes van 19.439 tot 26.374 (+35,68%).

Tabel 12: Evoluties van het aantal intredes per VI – Evolutie 2011/2014							
VI	2011	2012	2013	2014	2012/2011	2013/2012	2014/2013
L.C.M.	9.369	9.694	10.703	12.266	3,47%	10,41%	14,60%
L.N.Z.	815	905	1018	1294	11,04%	12,49%	27,11%
N.V.S.M.	5.014	5.330	5.727	6.890	6,30%	7,45%	20,31%
L.L.M	1.039	1.088	1.248	1.415	4,72%	14,71%	13,38%
L.O.Z	3.125	3.444	3.520	4.369	10,21%	2,21%	24,12%
H.Z.I.V	77	81	113	140	5,19%	39,51%	23,89%
Totaal	19.439	20.542	22.329	26.374	5,67%	8,70%	18,12%

Naar geslacht zijn het in 2014, net zoals in de voorgaande jaren, vooral vrouwen die starten met een deeltijdse activiteit. De vrouwelijke bedienden nemen iets meer dan 40% van de totale nieuwe intredes voor hun rekening. Mannelijke bedienden daarentegen zijn de kleinste groep. Zij nemen ongeveer 13% van de intredes voor hun rekening.

Tabel 13: Intredes per sociale stand, geslacht en VI					
VI	2014				
	AM	AV	BM	BV	TOT
L.C.M.	2.565	2.681	1.788	5.232	12.266
L.N.Z.	241	322	179	552	1.294
N.V.S.M	1.696	2.202	693	2.299	6.890
L.L.M	353	466	135	461	1.415
L.O.Z	731	982	677	1.979	4.369
H.Z.I.V	52	37	22	29	140
Totaal	5.638	6.690	3.494	10.552	26.374
%	21,38%	25,37%	13,25%	40,01%	100%

2. Intredes per landsbond en ziekteperiode

Tabel 14: Intredes per landsbond en per ziekteperiode

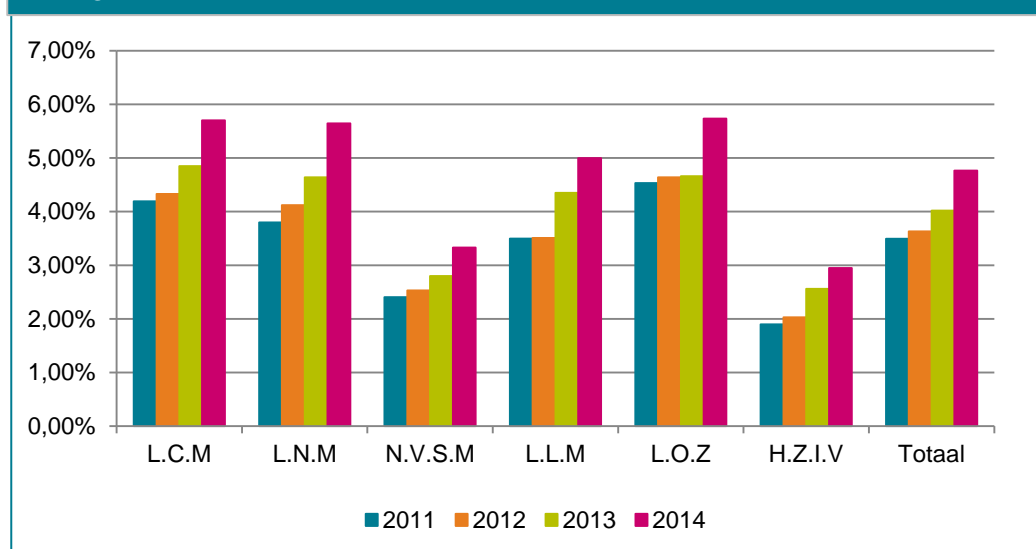
VI	primaire arbeidsongeschiktheid			invaliditeit		
	toelatingen	gevallen	%	toelatingen	30.06.2014	%
L.C.M.	9.427	165.292	5,70%	2.839	109.710	2,59%
L.N.Z.	991	17.556	5,64%	303	14.613	2,07%
N.V.S.M	5.201	156.193	3,33%	1.689	117.074	1,44%
L.L.M	1028	20.566	5,00%	387	19.244	2,01%
L.O.Z	3.275	57.112	5,73%	1094	47.891	2,28%
H.Z.I.V	95	3.221	2,95%	45	1.892	2,38%
Totaal	20.017	419.940	4,77%	6.357	310.424	2,05%

In 2014 zijn er in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid 20.017 arbeidsongeschikte gerechtigden een deeltijdse activiteit begonnen. In verhouding tot het aantal gevallen in primaire arbeidsongeschiktheid gaat het hier om 4,77%. In 2013 bedroeg dit percentage 4,02%. Het aantal intredes in invaliditeit ligt met 6.357 gevoelig lager. In verhouding tot de populatie invaliden start 2,05% een deeltijdse activiteit.

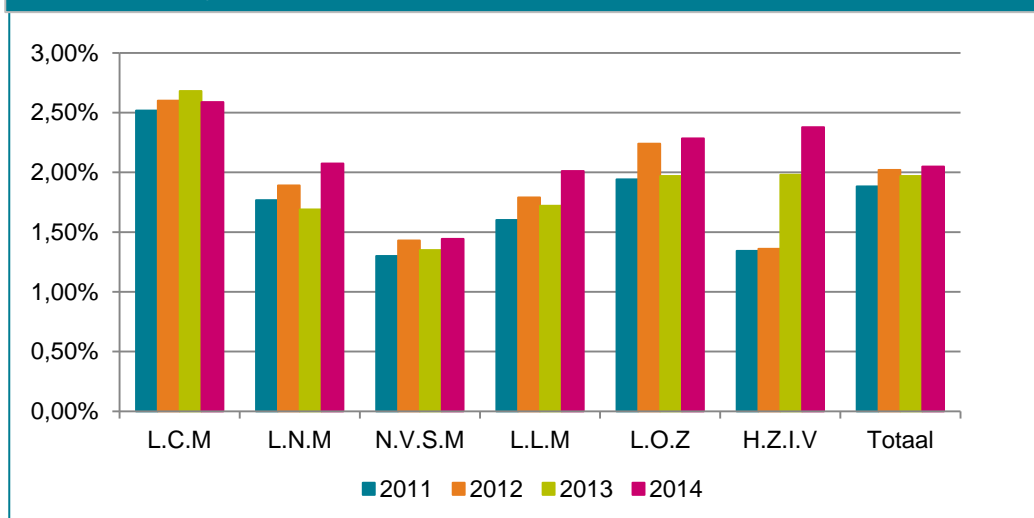
75,90% van zij die deeltijds werk aanvatten, doen dat in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid. De overige treden in het systeem in wanneer zij reeds invalide zijn.

Grafiek 3 geeft de evolutie van het aantal intredes weer ten opzichte van het aantal ziektegevallen in primaire arbeidsongeschiktheid. Het aantal beslissingen tot deeltijdse activiteit in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid neemt toe ten opzichte van het aantal ziektegevallen. Deze stijgende trend is waar te nemen bij alle verzekeringsinstellingen zij niet overal in dezelfde mate.

Grafiek 3: Evolutie van het aantal intredes in PAO ten opzichte van het aantal gevallen in PAO

Grafiek 4: Evolutie van het aantal intredes in invaliditeit ten opzichte van het aantal invaliden op 30 juni

Grafiek 4 brengt per verzekeringsinstelling de evolutie in beeld van het aantal beslissingen tot deeltijdse activiteit die in de periode van invaliditeit zijn genomen in verhouding tot het aantal invaliden. Tot 2012 was er een stijgende trend merkbaar. In 2013 stabiliseerde de verhouding van het aantal toestemmingen ten opzichte van de evolutie van het aantal invaliden, om vervolgens in 2014 bij de meeste verzekeringsinstellingen opnieuw toe te nemen.

3. Intredes per gewest

Met iets minder dan 72% situeren de meeste intredes zich in Vlaanderen. Wallonië neemt 23,14% van de intredes voor zijn rekening. Het aandeel van Brussel ligt op 4,50%.

Tabel 15: Intredes per gewest

Gewest	2014	
	intredes	%
Gewest Brussel	1187	4,50%
Gewest Vlaanderen	18.953	71,86%
Gewest Wallonië	6.102	23,14%
Onbekend	132	0,50%
Totaal	26.374	100,00%

4. Intredes per landsbond en per leeftijdsgroep

Tabel 16: Intredes per landsbond en per leeftijdsgroep

VI	Loontrekkenden 2014											
	Leeftijdscategorie											
	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
L.C.M.	7	330	1.063	1.402	1.641	1.985	2.149	2.188	1.219	282	0	12.266
L.N.Z.		31	95	143	169	217	245	226	120	47	1	1.294
N.V.S.M	1	181	546	798	1.032	1.156	1.303	1.147	596	128	2	6.890
L.L.M	1	36	85	159	185	218	246	307	134	44	0	1.415
L.O.Z	1	98	257	493	653	777	809	738	434	109		4.369
H.Z.I.V		2	10	26	16	20	28	24	13	1		140
Totaal	10	678	2.056	3.021	3.696	4.373	4.780	4.630	2.516	611	3	26.374

Tabel 17: Intredes per landsbond en per leeftijdscategorie - %

VI	Leeftijdscategorie											
	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
L.C.M.	0,06%	2,69%	8,67%	11,43%	13,38%	16,18%	17,52%	17,84%	9,94%	2,30%	0,00%	100%
L.N.Z.	0,00%	2,40%	7,34%	11,05%	13,06%	16,77%	18,93%	17,47%	9,27%	3,63%	0,08%	100%
N.V.S.M	0,01%	2,63%	7,92%	11,58%	14,98%	16,78%	18,91%	16,65%	8,65%	1,86%	0,03%	100%
L.L.M	0,07%	2,54%	6,01%	11,24%	13,07%	15,41%	17,39%	21,70%	9,47%	3,11%	0,00%	100%
L.O.Z	0,02%	2,24%	5,88%	11,28%	14,95%	17,78%	18,52%	16,89%	9,93%	2,49%	0,00%	100%
H.Z.I.V	0,00%	1,43%	7,14%	18,57%	11,43%	14,29%	20,00%	17,14%	9,29%	0,71%	0,00%	100%
Totaal	0,04%	2,57%	7,80%	11,45%	14,01%	16,58%	18,12%	17,56%	9,54%	2,32%	0,01%	100%

De meeste intredes doen zich voor bij arbeidsongeschikte gerechtigden van middelbare leeftijd. 52,26% van de gerechtigden beginnen met hun deeltijdse activiteit tussen 40 en 54 jaar.

5. Intredes volgens ziektegroep

Het leggen van een verband tussen de ziektegroepen en de toegelaten activiteit is enkel mogelijk in de periode van invaliditeit. Het ontbreken van individuele gegevens en van de medische code, laat niet toe deze oefening uit te voeren in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Het is opvallend dat voor het jaar 2014 veel deeltijdse werkhervattingen zijn aangevat door arbeidsongeschikte gerechtigden die lijden aan een psychische stoornis: bijna 39% van de starters komen uit deze ziektegroep. 25,75% van zij die een deeltijdse activiteit aanvangen, starten vanuit een musculoskeletale problematiek.

Tabel 18: Intredes per ziektegroep, sociale stand en geslacht

2014	AM		AV		BM		BV		Totaal	
1 Besmettelijke en parasitaire ziekten	11	0,59%	9	0,55%	6	0,88%	10	0,46%	36	0,57%
2 Gezwellen	123	6,55%	187	11,38%	88	12,90%	426	19,77%	824	12,96%
3 Endocriene, voedings- en stofwisselingsziekten	20	1,07%	22	1,34%	3	0,44%	18	0,84%	63	0,99%
4 Ziekten van het bloed en bloedvormende organen	2	0,11%	1	0,06%	1	0,15%	6	0,28%	10	0,16%
5 Psychische stoornissen	728	38,79%	615	37,43%	287	42,08%	847	39,30%	2.477	38,96%
6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen	65	3,46%	50	3,04%	33	4,84%	107	4,97%	255	4,01%
7 Ziekten van het hart vaatstelsel	100	5,33%	34	2,07%	43	6,30%	53	2,46%	230	3,62%
8 Ziekten van de ademhalingswegen	22	1,17%	10	0,61%	4	0,59%	14	0,65%	50	0,79%
9 Ziekten van het spijsverteringsstelsel	47	2,50%	37	2,25%	16	2,35%	38	1,76%	138	2,17%
10 Ziekten van het urogenitaalsysteem	12	0,64%	16	0,97%	7	1,03%	20	0,93%	55	0,87%
11 Complicaties van zwangerschap, bevalling en kraambed		0,00%	4	0,24%		0,00%	6	0,28%	10	0,16%
12 Ziekten van de huid en de celweefsels	3	0,16%	12	0,73%	3	0,44%	7	0,32%	25	0,39%
13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel	520	27,70%	535	32,56%	128	18,77%	454	21,07%	1.637	25,75%
14 Congenitale afwijkingen	5	0,27%	8	0,49%	2	0,29%	8	0,37%	23	0,36%
15 Aandoeningen met oorsprong in de perinatale periode		0,00%		0,00%		0,00%	1	0,05%	1	0,02%
16 Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden	29	1,55%	19	1,16%	8	1,17%	48	2,23%	104	1,64%
17 Ongevalsletsels en vergiftigingen	182	9,70%	75	4,56%	50	7,33%	85	3,94%	392	6,17%
Onbekend	8	0,43%	9	0,55%	3	0,44%	7	0,32%	27	0,42%
TOTAAL	1.877	100%	1.643	100%	682	100%	2.155	100%	6.357	100%

6. Intredes per toegestaan werkvolume

Tabel 19 geeft het volume aan gepresteerde arbeid voor wat betreft de intredes.

Tabel 19: Intredes per toegestaan werkvolume		
	2014	
cat : 00 - 4:59	962	3,65%
cat : 05 - 9:59	1.581	5,99%
cat : 10 - 14:59	2.751	10,43%
cat : 15 - 19:59	12.740	48,31%
cat : 20 - 24:59	7.518	28,51%
cat : 25 - 29:59	308	1,17%
cat : 30 - 34:59	215	0,82%
cat : 35 - 39:59	188	0,71%
cat : 40 - 99:59	111	0,42%
Totaal	26.374	100,00%

Wat uit tabel 19 onmiddellijk opvalt, is dat de meeste toelatingen ongeveer een halve tewerkstelling betreffen. Meer dan drie kwart (76,81%) van de gerechtigden die in 2014 een activiteit hebben aangevangen, werken tussen 15 en 25 uren per week. Maar liefst 96,88% van alle nieuwe toelatingen hebben een arbeidsvolume van minder dan 25 uur. Slechts 3,12% werkt meer dan halftijds. Deze vaststelling heeft mogelijk te maken met de bepaling van artikel 100,§2 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994. Artikel 100,§2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, bepaalt dat een toegelaten arbeid slechts mogelijk is op voorwaarde dat de sociaal verzekerde, vanuit een geneeskundig oogpunt, een vermindering van zijn vermogen van ten minste 50% behoudt. Niettegenstaande op basis van dit artikel arbeidsvolumes van meer dan 50% perfect kunnen worden toegekend, worden de adviserend geneesheren door bovenvermeld artikel mogelijk beïnvloed om de toelating te beperken tot maximaal een halftijdse tewerkstelling. Ondanks doorgedreven informatiecampaagnes naar adviserend geneesheren toe, blijkt uit de cijfers dat er op het terrein op dit vlak weinig tot geen vooruitgang wordt geboekt.

Een mogelijke verklaring voor die houding kan worden gevonden in het feit dat het toekennen van werk volumes van 75% of meer, nog moeilijk kan worden verzoend met de geciteerde 50% regel. Nochtans blijkt uit getuigenissen op het terrein van bijv. kankerpatiënten, dat een bruuske overstap van 50% tewerkstelling naar een volledige werkhervatting voor velen te hoog is gegrepen. Bij weigering van de adviserend geneesheer om meer dan halftijdse tewerkstelling toe te staan, is een terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid vaak dan de enige uitweg.

IV. Uittredes

1. Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit

In tabel 20 wordt per verzekeringsinstelling het aantal gevallen meegedeeld die hun deeltijdse activiteit in 2014 hebben beëindigd. In totaal gaat het in 2014 om 21.055 uittredes. Tevens wordt de reden vermeld die aan de basis ligt van de stopzetting. Hierbij dient opgemerkt dat bij de L.C.M. alsook bij de L.O.Z. het aantal dossiers waarvoor geen reden van stopzetting werd meegedeeld in verhouding tot de andere verzekeringsinstellingen zeer hoog is. Om genoemde reden wordt in tabel 22 geen rekening gehouden met het aantal dossiers waarvoor de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit niet is gekend.

De L.N.Z. en L.L.M. hebben in verhouding veel dossiers in de rubriek “andere”. Bovenvermelde vaststellingen beïnvloeden in ruime mate de statistieken met betrekking tot de reden van uittreden.

In tabel 21 wordt per VI het procentueel aandeel van de reden van uittreden weergegeven. De L.C.M., N.V.S.M. en H.Z.I.V. halen een score van meer dan 45% naar werkhervattingen toe. Het aantal gerechtigden die terugkeren naar arbeidsongeschiktheid ligt bij de L.L.M. en L.O.Z. het hoogst. Zoals reeds aangegeven ligt de verklaring in het feit dat de betrokken VI's een groot percentage van de uittredes heeft gecatalogeerd in de groep “andere”.

Tabel 20: Uittredes per reden van uittreden per VI

	L.C.M.	L.N.Z.	N.V.S.M	L.L.M.	L.O.Z.	H.Z.I.V.	TOTAAL
01 = Terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid	2.445	358	1.916	382	809	35	5.945
02 = Voltijdse werkherhvatting	4.570	3	2.585	21	413	44	7.636
03 = Werkloosheid	23		90	1	18		132
04 = Overlijden	50		43	0	25	1	119
05 = (Brug)pensionering	118	8	126	9	16		277
06 = Uitsluiting - adviserend geneesheer	451	46	565	97	153	5	1.317
07 = Uitsluiting – GRI	31	1	28	1	9		70
08 = Uitsluiting - geneesheer inspecteur							0
09 = Mutatie							0
10 = Nooit deeltijds het werk hervat	134		6			5	145
11 = Andere	489	370	30	220	304		1.413
Onbekend	2.174	296	118	470	904	39	4.001
Totaal	10.485	1.082	5.507	1.201	2.651	129	21.055

Tabel 21: Uittredes per reden van uittreden per VI -%- (zonder onbekend)

	L.C.M.	L.N.Z.	N.V.S.M	L.L.M.	L.O.Z.	H.Z.I.V.	Totaal
01 = Terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid	29,42%	45,55%	35,55%	52,26%	46,31%	38,89%	34,86%
02 = Voltijdse werkherhvatting	54,99%	0,38%	47,97%	2,87%	23,64%	48,89%	44,78%
03 = Werkloosheid	0,28%	0,00%	1,67%	0,14%	1,03%	0,00%	0,77%
04 = Overlijden	0,60%	0,00%	0,80%	0,00%	1,43%	1,11%	0,70%
05 = (Brug)pensionering	1,42%	1,02%	2,34%	1,23%	0,92%	0,00%	1,62%
06 = Uitsluiting - adviserend geneesheer	5,43%	5,85%	10,48%	13,27%	8,76%	5,56%	7,72%
07 = Uitsluiting – GRI	0,37%	0,13%	0,52%	0,14%	0,52%	0,00%	0,41%
08 = Uitsluiting - geneesheer inspecteur	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
09 = Mutatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
10 = Nooit deeltijds het werk hervat	1,61%	0,00%	0,11%	0,00%	0,00%	5,56%	0,85%
11 = Andere	5,88%	47,07%	0,56%	30,10%	17,40%	0,00%	8,29%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Van het aantal gerechtigden die stoppen met een deeltijdse activiteit keert bijna 45% terug naar een voltijdse werkherhvatting (tabel 21). Het instrument van deeltijdse werkherhvatting is dus wel degelijk zeer belangrijk als opstap naar voltijds werk. Iets meer dan een derde van zij die deeltijds hebben gewerkt, kunnen de tewerkstelling, omwille van hun gezondheidstoestand, niet volhouden en keren terug naar volledige arbeidsongeschiktheid.

In verhouding tot het totaal aantal toelatingen (tabel 22), hervat 13,98% van de gerechtigden het werk volledig en keert 10,88% terug naar arbeidsongeschiktheid.

Tabel 22: Uittredes naar reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit 2012-2014									
	2012			2013			2014		
	uittredes	% op totaal uittredes	% op totaal toelating	uittredes	% op totaal uittredes	% op totaal toelating	uittredes	% op totaal uittredes	% op totaal toelating
Terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid	5.578	31,90%	12,58%	5.776	35,46%	12,01%	5.945	34,86%	10,88%
Voltijdse werkherhvatting	7.266	41,56%	16,38%	6.552	40,23%	13,62%	7.636	44,78%	13,98%
Werkloosheid	114	0,65%	0,26%	116	0,71%	0,24%	132	0,77%	0,24%
Overlijden	155	0,89%	0,35%	109	0,67%	0,23%	119	0,70%	0,22%
(Brug)pensionering	358	2,05%	0,81%	277	1,70%	0,58%	277	1,62%	0,51%
Uitsluiting - adviserend geneesheer	1.497	8,56%	3,38%	1.380	8,47%	2,87%	1.317	7,72%	2,41%
Uitsluiting - GRI	159	0,91%	0,36%	93	0,57%	0,19%	70	0,41%	0,13%
Uitsluiting - geneesheer inspecteur	0	0,00%	0,00%	1	0,01%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Mutatie	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Nooit deeltijds het werk hervat	161	0,92%	0,36%	141	0,87%	0,29%	145	0,85%	0,27%
Andere	2.196	12,56%	4,95%	1.842	11,31%	3,83%	1.413	8,29%	2,59%
Subtotaal	17.484	100%	39,42%	16.287	100%	33,86%	17.054	100%	31,22%
Onbekend	902		2,03%	3.281		6,82%	4.001		7,33%
Totaal	18.386		41,45%	19.568		40,68%	21.055		38,55%
Totaal aantal toelatingen			44.355			48.102			54.620

2. Aantal uittredes per gewest en per periode

Het aantal uittredes wordt hierna verder opgesplitst per gewest en per periode van arbeidsongeschiktheid. Net als bij de intredes, kan worden vastgesteld dat Vlaanderen meer dan 70% van de uittredes voor zijn rekening neemt.

Tabel 23: Uittredes per periode en per gewest				
	2014			
	Primair	Invaliditeit	Totaal	%
Gewest Brussel	426	419	845	4,01%
Gewest Vlaanderen	9.274	6.317	15.591	74,05%
Gewest Wallonië	2.346	2177	4.523	21,48%
Onbekend	52	44	96	0,46%
TOTAAL	12.098	8.957	21.055	100%
% prim - inval/totaal	57,46%	42,54%	100%	

Een kleine meerderheid van de gerechtigden (57,46%) zet hun toegelaten activiteit stop tijdens de periode van primaire ongeschiktheid. 42,54% beëindigt de toegelaten activiteit na meer dan één jaar arbeidsongeschiktheid.

3. Uittredes per landsbond en per leeftijdsgroep

De meeste uittredes doen zich voor tussen de leeftijd van 40 en 54 jaar. Hiermee wordt bevestigd dat vooral gerechtigden van middelbare leeftijd een deeltijdse activiteit uitoefenen.

Tabel 24: Uittredens per landsbond en per leeftijdsgroep												
2014	Loontrekkenden											
VI	leeftijdsgroep											
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
L.C.M.	3	253	893	1.228	1.310	1.612	1.793	1.724	1140	412	117	10.485
L.N.Z.		26	75	106	127	187	210	200	102	37	12	1.082
N.V.S.M.	1	131	447	646	752	907	989	854	527	173	80	5.507
L.L.M.	0	24	65	121	162	185	225	233	122	44	20	1.201
LOZ	1	49	161	262	355	449	465	460	285	103	61	2.651
H.Z.I.V.		2	12	20	16	15	25	19	17	2	1	129
Totaal	5	485	1.653	2.383	2.722	3.355	3.707	3.490	2.193	771	291	21.055

Tabel 25: Uittredens per landsbond en per leeftijdsgroep - %												
2014	loontrekkenden											
VI	leeftijdsgroep											
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
L.C.M.	0,03%	2,41%	8,52%	11,71%	12,49%	15,37%	17,10%	16,44%	10,87%	3,93%	1,12%	100%
L.N.Z.	0,00%	2,40%	6,93%	9,80%	11,74%	17,28%	19,41%	18,48%	9,43%	3,42%	1,11%	100%
NVSM	0,02%	2,38%	8,12%	11,73%	13,66%	16,47%	17,96%	15,51%	9,57%	3,14%	1,45%	100%
L.L.M.	0,00%	2,00%	5,41%	10,07%	13,49%	15,40%	18,73%	19,40%	10,16%	3,66%	1,67%	100%
L.O.Z.	0,04%	1,85%	6,07%	9,88%	13,39%	16,94%	17,54%	17,35%	10,75%	3,89%	2,30%	100%
H.Z.I.V.	0,00%	1,55%	9,30%	15,50%	12,40%	11,63%	19,38%	14,73%	13,18%	1,55%	0,78%	100%
Totaal	0,02%	2,30%	7,85%	11,32%	12,93%	15,93%	17,61%	16,58%	10,42%	3,66%	1,38%	100%

4. Reden van uittreden ten opzichte van de voornaamste ziektegroepen

In tabellen 26 en 27 wordt getracht verbanden te zoeken tussen de ziektegroepen die aanleiding hebben gegeven tot het intreden in invaliditeit en de reden waarom de activiteit werd stopgezet.

Tabel 26: Reden van uittreden ten opzichte van voornaamste ziektegroepen									
	reden van uittrede - invaliden - zonder reden onbekend								
ZG	1	2	5	6	7	andere	subtotaal	onbekend	Totaal
2	366	336	41	22	1	132	898	192	1.090
5	1.470	567	50	126	22	402	2.637	493	3.130
6	211	61	9	13	1	41	336	45	381
7	166	87	22	12		52	339	75	414
13	1.135	504	87	155	35	222	2.138	371	2.509
17	235	141	19	39	1	58	493	105	598
Andere	405	142	30	32	6	87	702	133	835
Totaal	3.988	1.838	258	399	66	994	7.543	1.414	8.957

Tabel 27: Reden van uittreden ten opzichte van voornaamste ziektegroepen -%							
	reden van uittrede - invaliden - zonder reden onbekend						
ZG	1	2	5	6	7	andere	subtotaal
2	40,76%	37,42%	4,57%	2,45%	0,11%	14,70%	100%
5	55,75%	21,50%	1,90%	4,78%	0,83%	15,24%	100%
6	62,80%	18,15%	2,68%	3,87%	0,30%	12,20%	100%
7	48,97%	25,66%	6,49%	3,54%	0,00%	15,34%	100%
13	53,09%	23,57%	4,07%	7,25%	1,64%	10,38%	100%
17	47,67%	28,60%	3,85%	7,91%	0,20%	11,76%	100%
andere	57,69%	20,23%	4,27%	4,56%	0,85%	12,39%	100%
Totaal	52,87%	24,37%	3,42%	5,29%	0,87%	13,18%	100%

Ziektegroep

- 2 Gezwollen
- 5 Psychische stoornissen
- 6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
- 7 Ziekten van het hart vaatstelsel
- 13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
- 17 Ongevalsletsels en vergiftigingen

Reden van uittrede

- 1 Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid
- 2 Voltijdse werkhervatting
- 5 Bruggepensioneerden
- 6 Uitsluiting door de adviserend geneesheer
- 7 Uitsluiting door de GRI

Wat opvalt is dat de kans op terugkeer naar arbeidsongeschiktheid het hoogste ligt voor zij die lijden aan psychische stoornissen en ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen, zij dat het bij deze laatste ziektegroep over een zeer beperkt aantal gevallen gaat. In 55,75% van de gevallen wordt voor zij die lijden aan één of andere psychische problematiek, als reden van stopzetting van de activiteit, de terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid opgegeven. Voor ziektegroep 6 bedraagt dit percentage 62,80%. Slechts 21,50% van de deeltijdse werkhervattingen vertrekkende vanuit een psychische problematiek, kunnen de opstap naar volledige werkhervatting zetten.

In ziektegroep 13 hervat 23,57% na een deeltijdse activiteit voltijds het werk. Hier keert 53,09% van de gerechtigden terug naar volledige arbeidsongeschiktheid.

Oncologische aandoeningen (ZG2) daarentegen geven een significant beter resultaat wat de terugkeer naar de arbeidsmarkt betreft. (37,42%)

5. Verband tussen het gewerkte volume en de reden van uittreden

Het antwoord op de vraag of er een verband bestaat tussen het volume van de activiteit en de reden van uittreden wordt hierna onderzocht.

Tabel 28: Gewerkt volume ten opzichte van de reden van uittreden										
2014	aantal gewerkte uren									
Reden van uittreden	00 - 4:59	05 - 9:59	10 - 14:59	15 - 19:59	20 - 24:59	25 - 29:59	30 - 34:59	35 - 39:59	>40	totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	323	487	693	2.418	1.742	92	64	79	47	5.945
Voltijdse werkhervatting	102	206	551	4.049	2.467	129	102	20	10	7.636
Werkloosheid	5	11	18	53	35	2	2	3	3	132
Overlijden	10	5	18	36	40	6	1	3		119
(Brug)pensionering	18	18	27	110	94	2	2	5	1	277
Uitsluiting - adviserend geneesheer	34	68	159	599	397	26	27	5	2	1.317
Uitsluiting – GRI	4	4	11	25	23	1	2			70
Uitsluiting - geneesheer inspecteur										0
Mutatie										0
Nooit deeltijds het werk hervat	11	22	17	48	36	2		3	6	145
Andere	103	131	149	578	380	20	20	20	12	1.413
Subtotaal	610	952	1.643	7.916	5.214	280	220	138	81	17.054
Onbekend	176	219	351	1.861	1.192	69	64	42	27	4.001
Totaal	786	1.171	1.994	9.777	6.406	349	284	180	108	21.055

Tabel 29: Gewerkt volume in functie van uittreden - % in subtotaal (zonder onbekend)

2014	aantal gewerkte uren									
	00 - 4:59	05 - 9:59	10 - 14:59	15 - 19:59	20 - 24:59	25 - 29:59	30 - 34:59	35 - 39:59	>40	totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	52,95%	51,16%	42,18%	30,55%	33,41%	32,86%	29,09%	57,25%	58,02%	34,86%
Voltijdse werkhervatting	16,72%	21,64%	33,54%	51,15%	47,31%	46,07%	46,36%	14,49%	12,35%	44,78%
Werkloosheid	0,82%	1,16%	1,10%	0,67%	0,67%	0,71%	0,91%	2,17%	3,70%	0,77%
Overlijden	1,64%	0,53%	1,10%	0,45%	0,77%	2,14%	0,45%	2,17%	0,00%	0,70%
(Brug)pensionering	2,95%	1,89%	1,64%	1,39%	1,80%	0,71%	0,91%	3,62%	1,23%	1,62%
Uitsluiting - adviserend geneesheer	5,57%	7,14%	9,68%	7,57%	7,61%	9,29%	12,27%	3,62%	2,47%	7,72%
Uitsluiting – GRI	0,66%	0,42%	0,67%	0,32%	0,44%	0,36%	0,91%	0,00%	0,00%	0,41%
Uitsluiting - geneesheer inspecteur	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Mutatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nooit deeltijds het werk hervat	1,80%	2,31%	1,03%	0,61%	0,69%	0,71%	0,00%	2,17%	7,41%	0,85%
Andere	16,89%	13,76%	9,07%	7,30%	7,29%	7,14%	9,09%	14,49%	14,81%	8,29%
Subtotaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Een eerste vaststelling die kan worden gemaakt betreft het feit dat arbeidsongeschikte gerechtigden die minder dan 10 uur presteren, voor meer dan de helft terugkeren naar arbeidsongeschiktheid. Dit hoeft niet te verbazen. Het gaat om gerechtigden die proberen om een beperkt aantal uren te werken maar vaststellen dat dit omwille van hun gezondheidstoestand niet mogelijk is. Het is eigenaardig dat ook voor zij die bijna voltijds het werk hebben hervat (meer dan 35 uur), de terugval naar arbeidsongeschiktheid vrij groot is. Het gaat hier echter over een relatief klein aantal gevallen.

Arbeidsvolumes tussen de 15 en 35 uur per week geven de beste kansen op een volledige hervatting van de activiteit. Tussen 46,07% en 51,15% van zij die uittreden nadat bovenvermelde uren per week werden gepresteerd, gaan opnieuw voltijds aan de slag.

6. Verband tussen de duur van de deeltijdse activiteit en de reden van uittreden

De duur van de deeltijdse activiteit heeft een duidelijke invloed op de reden van uittreden. Hoe korter de periode van de deeltijdse werkhervatting, hoe beter de resultaten naar tewerkstelling. Deze vaststelling hoeft niet echt te verwonderen. Gerechtigden met een minder complexe pathologie kunnen makkelijker na een korte tijd van deeltijds werken opnieuw vol aan de slag. Indien de gezondheidsproblemen ernstiger zijn, zal de periode van deeltijdse activiteit langer duren en zijn de mogelijkheden om terug voltijds aan het werk te gaan, niet meer zo evident.

De cijfers voor het dienstjaar 2014 zijn sprekend. In 2014 kon iets meer dan de helft (54,73%) van de gerechtigden die minder dan 3 maanden deeltijds het werk hebben hervat, hun activiteit opnieuw opnemen. In de volgende periode van 3 maanden zakt dit percentage tot 52,87%. Na een deeltijdse activiteit tussen 6 en 12 maanden daalt het percentage verder tot 41,15%. Gerechtigden die na één jaar uittreden, hebben een lagere kans om opnieuw voltijds het werk te hervatten. De kans op terugkeer naar een toestand van volledige arbeidsongeschiktheid daarentegen stijgt naarmate de duur van de activiteit toeneemt.

7. Verband tussen de tijd die verloopt tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden

Het vlug onderkennen door de adviserend geneesheren van de mogelijkheid van toegelaten arbeid alsook het belang van een goede opvolging ervan, zeker tijdens de periode van primaire arbeidsongeschiktheid en tijdens het eerste jaar van invaliditeit, wordt door onderstaand cijfermateriaal geïllustreerd. Bij een beslissing tot deeltijdse activiteit binnen de zes maanden na aanvang van de arbeidsongeschiktheid, treedt meer dan 50% in 2014 na het stopzetten van de activiteit opnieuw toe tot de arbeidsmarkt. Het aandeel van werkhervattingen in de totale aantal uittredens daalt vervolgens constant. Indien het tijdvak van invaliditeit wordt bereikt, dalen de kansen op succesvolle re-integratie op de arbeidsmarkt gevoelig. Dit is zeker het geval voor die arbeidsongeschikten die reeds meer dan twee jaar arbeidsongeschikt zijn, waarbij de kans om terug voltijds aan de slag te gaan, daalt tot 14,43%.

Het omgekeerde fenomeen doet zich voor met betrekking tot de terugkeer naar arbeidsongeschiktheid na het beëindigen van een toegelaten activiteit. Het aantal gerechtigden die terugkeren naar volledige arbeidsongeschiktheid stijgt naarmate de periode die verloopt tussen het begin van de arbeidsongeschiktheid en de toelating tot het uitoefenen van een activiteit toeneemt. Voor een duur van 1 tot 2 jaar arbeidsongeschiktheid zijn er bijna 50% van de gevallen die terugkeren naar arbeidsongeschiktheid. Daarna loopt het percentage verder op tot 60% en meer.

Tabel 32: Tijd tussen begindatum arbeidsongeschiktheid tot begin van de toelating op de reden van uittreden (zonder onbekend)

dienstjaar 2014							
	A.O. (1)	Voltijdse werk- Hervatting (2)	Uitsluiting (3)	Totaal Uittredens (4)	% (1)/(4)	% (2)/(4)	% (3)/(4)
duur 01 : 0 tot 1 maand	375	638	100	1228	30,54%	51,95%	8,14%
duur 02 : 1 tot 2 maand	454	1106	135	1867	24,32%	59,24%	7,23%
duur 03 : 2 tot 3 maand	377	1124	156	1828	20,62%	61,49%	8,53%
duur 04 : 3 tot 4 maand	353	989	143	1628	21,68%	60,75%	8,78%
duur 05 : 4 tot 5 maand	326	814	141	1404	23,22%	57,98%	10,04%
duur 06 : 5 tot 6 maand	288	660	139	1205	23,90%	54,77%	11,54%
duur 07 : 6 tot 7 maand	248	472	116	928	26,72%	50,86%	12,50%
duur 08 : 7 tot 8 maand	226	354	96	743	30,42%	47,64%	12,92%
duur 09 : 8 tot 9 maand	203	266	64	603	33,67%	44,11%	10,61%
duur 10 : 9 tot 10 maand	172	227	44	505	34,06%	44,95%	8,71%
duur 11 : 10 tot 11 maand	126	180	35	397	31,74%	45,34%	8,82%
duur 12 : 11 tot 12 maand	127	159	31	373	34,05%	42,63%	8,31%
duur 13 : 1 tot 2 jaar	832	456	104	1670	49,82%	27,31%	6,23%
duur 14 : 2 tot 3 jaar	427	100	41	693	61,62%	14,43%	5,92%
duur 15 : 3 tot 4 jaar	285	36	18	427	66,74%	8,43%	4,22%
duur 16 : 4 tot 5 jaar	245	16	10	332	73,80%	4,82%	3,01%
duur 17 : 5 tot 6 jaar	158	9	5	220	71,82%	4,09%	2,27%
duur 18 : 6 tot 7 jaar	122	3	4	171	71,35%	1,75%	2,34%
duur > 7 jaar	601	27	5	832	72,24%	3,25%	0,60%
Totaal	5.945	7.636	1.387	17.054	34,86%	44,78%	8,13%

3e Deel

Toelatingen in het kader van het vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 (BS 29.08.2005) betreffende de rechten van de vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserend geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene (artikel 100,§1 van de gecoördineerde wet).

Enkel het gekend vrijwilligerswerk wordt in deze studie besproken. Voor het uitoefenen van vrijwilligerswerk is het niet vereist dat de arbeidsongeschikte gerechtigden een toestemming van de adviserend geneesheer bekomen. In een aantal gevallen zal het vrijwilligerswerk niet gekend zijn. Om die reden zal het statistisch materiaal slechts gedeeltelijke informatie bevatten.

I. Aantal lopende toelatingen per nationaal nummer

Tabel 33 geeft het aantal arbeidsongeschikte werknemers weer die op 31 december van de jaren 2011, 2012, 2013 en 2014 een toegelaten activiteit als vrijwilliger uitoefenen. Ten opzichte van 2012 is er een toename van het aantal toelatingen in 2013 met 24,46%. In 2014 is er een stijging met 24,90% ten opzichte van 2013. Hierbij moet evenwel worden opgemerkt dat veel toestemmingen in het kader van het vrijwilligerswerk voor een onbepaalde tijd worden gegeven. De kans is daarom reëel dat een aantal uitkeringsgerechtigden mogelijk hun toegelaten activiteit niet meer uitoefenen. In de mate dat de verzekeringsinstellingen niet op de hoogte zijn van het feit dat de betrokkene de activiteit heeft gestaakt, blijft de betrokkene in onze statistieken opgenomen als een actief geval.

Tabel 33: Aantal vrijwilligers die een deeltijdse activiteit uitoefenen				
VI	2011	2012	2013	2014
L.C.M.	2.930	3.928	5.025	6.346
L.N.Z.	197	232	278	357
N.V.S.M.	2.025	2.353	2.843	3.412
L.L.M.	430	451	506	622
LOZ.	631	774	979	1.293
H.Z.I.V.	29	37	46	57
Totaal	6.242	7.775	9.677	12.087
evo	31,36%	24,56%	24,46%	24,90%

II. Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen

Het aandeel van vrijwilligerswerk in het totaal van het aantal lopende toestemmingen op 31.12.2013 en 2014 is niet onbelangrijk. In 2013 belooft het percentage 23,89% daar waar het in 2014 is gestegen tot 25,14%.

Tabel 34: Aandeel vrijwilligers in het totaal van het aantal toelatingen						
VI	31/12/2013			31/12/2014		
	Toelatingen	Vrijwilligers	%	Toelatingen	Vrijwilligers	%
L.C.M.	20.408	5.025	24,62%	23.552	6.346	26,94%
L.N.Z.	959	278	28,99%	1.284	357	27,80%
N.V.S.M.	11.465	2.843	24,80%	13.422	3.412	25,42%
L.L.M.	2.010	506	25,17%	2.412	622	25,79%
L.O.Z.	5.507	979	17,78%	7.230	1293	17,88%
H.Z.I.V.	161	46	28,57%	176	57	32,39%
Totaal	40.510	9.677	23,89%	48.076	12.087	25,14%

III. Aantal lopende toelatingen per sociale stand

Onderverdeeld per sociale stand kan worden vastgesteld dat meer arbeiders dan bedienden een activiteit als vrijwilliger uitvoeren.

Tabel 35: Aantal toelatingen per sociale stand en verzekeringsinstelling						
VI	31/12/2014					
	Arbeiders			Bedienden		
	Toelatingen	Vrijwilligers	%	Toelatingen	Vrijwilligers	%
L.C.M.	12.177	3.539	29,06%	11.375	2.807	24,68%
L.N.Z.	665	201	30,23%	619	156	25,20%
N.V.S.M.	8.677	2.510	28,93%	4.745	902	19,01%
L.L.M.	1.509	429	28,43%	903	193	21,37%
L.O.Z.	3.129	627	20,04%	4.101	666	16,24%
H.Z.I.V.	126	49	38,89%	50	8	16,00%
TOT	26.283	7.355	27,98%	21.793	4.732	21,71%

IV. Aantal lopende toelatingen per geslacht

Het beschikbaar cijfermateriaal geeft aan dat in absolute cijfers meer vrouwen dan mannen vrijwilligerswerk uitoefenen. Ten opzichte van het aantal gegeven toelatingen, oefenen procentueel dan weer meer mannen dan vrouwen vrijwilligerswerk uit (29,18% van de mannen tegenover 22,66% van de vrouwen).

Tabel 36: Aantal toelatingen per geslacht en per verzekeringsinstelling						
VI	31/12/2014					
	Mannen			Vrouwen		
	Toelatingen	Vrijwilligers	%	Toelatingen	Vrijwilligers	%
L.C.M.	9.048	2.672	29,53%	14.504	3.674	25,33%
L.N.Z.	499	166	33,27%	785	191	24,33%
N.V.S.M.	5.168	1.624	31,42%	8.254	1.788	21,66%
L.L.M.	987	297	30,09%	1425	325	22,81%
L.O.Z.	2.458	536	21,81%	4.772	757	15,86%
H.Z.I.V.	103	35	33,98%	73	22	30,14%
TOT	18.263	5.330	29,18%	29.813	6.757	22,66%

V. Aantal toelatingen voor vrijwilligers in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest

Uit tabel 37 kan worden afgeleid dat veruit de meeste mensen met een toestemming tot het uitoefenen van een activiteit als vrijwilliger zich bevinden in de periode van invaliditeit. Slechts 3,95% van de lopende toelatingen op 31/12/2014 hebben betrekking op mensen die zich bevinden in het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid.

In absolute cijfers worden op 31.12.2014 het grootste aantal vrijwilligersactiviteiten uitgeoefend in Vlaanderen (81,01%).

Tabel 37: Aantal toelatingen per arbeidsongeschiktheidsperiode en per gewest			
	primair	invaliditeit	totaal
Gewest Brussel	28	495	523
Gewest Vlaanderen	368	9.424	9.792
Gewest Wallonië	81	1.674	1.755
Onbekend	0	17	17
Totaal	477	11.610	12.087

VI. Vrijwilligers per landsbond en per leeftijdsgroep

Tabel 38: Aantal vrijwilligers per leeftijdsgroep en per verzekeringsinstelling - 2014												
VI	leeftijd											Totaal
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	
L.C.M.	0	42	200	456	627	826	1.035	1.271	1.198	684	7	6.346
L.N.Z.	0	5	9	20	25	33	67	84	66	48	0	357
N.V.S.M.	0	9	73	195	293	449	594	698	676	422	3	3.412
L.L.M.	0	1	11	34	70	69	85	138	130	84	0	622
L.O.Z.	0	5	37	75	112	188	230	271	247	128	0	1.293
H.Z.I.V.	0		2	5	0	6	9	19	9	7	0	57
Totaal	0	62	332	785	1.127	1.571	2.020	2.481	2.326	1.373	10	12.087

Tabel 39: Aantal vrijwilligers per leeftijdsgroep en per verzekeringsinstelling - % 2014												
VI	leeftijd											Totaal
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	
L.C.M.	0,00%	0,66%	3,15%	7,19%	9,88%	13,02%	16,31%	20,03%	18,88%	10,78%	0,11%	100,00%
L.N.Z.	0,00%	1,40%	2,52%	5,60%	7,00%	9,24%	18,77%	23,53%	18,49%	13,45%	0,00%	100,00%
N.V.S.M.	0,00%	0,26%	2,14%	5,72%	8,59%	13,16%	17,41%	20,46%	19,81%	12,37%	0,09%	100,00%
L.L.M.	0,00%	0,16%	1,77%	5,47%	11,25%	11,09%	13,67%	22,19%	20,90%	13,50%	0,00%	100,00%
L.O.Z.	0,00%	0,39%	2,86%	5,80%	8,66%	14,54%	17,79%	20,96%	19,10%	9,90%	0,00%	100,00%
H.Z.I.V.	0,00%	0,00%	3,51%	8,77%	0,00%	10,53%	15,79%	33,33%	15,79%	12,28%	0,00%	100,00%
Totaal	0,00%	0,51%	2,75%	6,49%	9,32%	13,00%	16,71%	20,53%	19,24%	11,36%	0,08%	100,00%

De meeste arbeidsongeschikte werknemers die op 31.12.2014 een activiteit als vrijwilliger uitoefenen, situeren zich in de leeftijdscategorie tussen 45 en 59 jaar. Deze vaststelling is in overeenstemming met het feit dat de meeste arbeidsongeschikte gerechtigden zich thans in de oudere leeftijdscategorieën bevinden.

VII. Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van de toegelaten activiteit

In tabel 40 wordt de duur berekend tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en de begindatum van de toegelaten activiteit als vrijwilliger. Hierbij valt op dat slechts een zeer beperkt aantal arbeidsongeschikte gerechtigden binnen het jaar na het begin van arbeidsongeschiktheid een toelating tot een deeltijdse activiteit hebben bekommen. 36,37% vragen een taak als vrijwilliger aan als ze tussen één en vier jaar arbeidsongeschikt zijn. Meer dan 20% is meer dan 10 jaar arbeidsongeschikt alvorens ze een deeltijdse activiteit aanvangen. Uit de cijfers blijkt dat bij vrijwilligers de tijd die verloopt tussen de aanvang van de arbeidsongeschiktheid en het begin van de activiteit vrij lang is.

Tabel 40: Duur tussen begindatum ziekte en begin toelating vrijwilligerswerk		
Duur	2014	
	gevallen	%
duur van 1 tot 6 maand	869	7,19%
duur van 6 tot 12 maand	923	7,64%
duur van 1 tot 2 jaar	1.836	15,19%
duur van 2 tot 3 jaar	1400	11,58%
duur van 3 tot 4 jaar	1160	9,60%
duur van 4 tot 5 jaar	819	6,78%
duur van 5 tot 6 jaar	708	5,86%
duur van 6 tot 7 jaar	564	4,67%
duur van 7 tot 8 jaar	461	3,81%
duur van 8 tot 9 jaar	432	3,57%
duur van 9 tot 10 jaar	377	3,12%
duur > 10 jaar	2.538	21,00%
Totaal	12.087	100%

VIII. Uittredes

In 2014 zijn er 2.221 sociaal verzekerden gestopt met hun deeltijdse activiteit als vrijwilliger. Voor een groot aantal dossiers wordt er geen reden van stopzetting meegedeeld. In tabel 41 worden de verschillende redenen van stopzetting met elkaar vergeleken, zonder rekening te houden met de categorie "onbekend". Hieruit blijkt dat de voornaamste oorzaak waarom sociaal verzekerden stoppen met hun activiteit als vrijwilliger de terugkeer is naar volledige arbeidsongeschiktheid (60,82%).

In tegenstelling tot de sociaal gerechtigden die een toelating gekregen hebben in toepassing van artikel 100,§2, zijn het aantal vrijwilligers die uittreden omdat zij het werk hebben hervat, vrij laag. Slechts 6,27% hervatten voltijds het werk.

Vrijwilligerswerk dient dan ook eerder te worden gezien als een maatschappelijk nuttige bezigheid die evenwel niet gericht is op het hervatten van een voltijdse economische activiteit.

Tabel 41: Uittredes naar reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit

Reden van uittreden	L.C.M.	L.N.Z.	N.V.S.M.	L.L.M.	L.O.Z.	H.Z.I.V.	Totaal	%
Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid	255	104	292	85	119	8	863	60,82%
Voltijdse werkhervatting	35		40	0	13	1	89	6,27%
Werkloosheid	1		32	0	5		38	2,68%
Overlijden	5		29	2	8		44	3,10%
(Brug)pensionering	5	3	62	11	7		88	6,20%
Uitsluiting door adviserend geneesheer	11	8	59	8	21		107	7,54%
Uitsluiting door GRI	1		5	0	1		7	0,49%
Uitsluiting door geneesheer inspecteur							0	0,00%
Mutatie							0	0,00%
Nooit deeltijds hervat	12					2	14	0,99%
Andere	52	39	5	30	43		169	11,91%
Subtotaal	377	154	524	136	217	11	1.419	100%
Onbekend	672	26	23	32	44	5	802	
TOTAAL	1.049	180	547	168	261	16	2.221	

4^e deel
Niet-toegelaten activiteit

I. Juridisch kader

De wetgeving in verband met de niet-toegelaten activiteit wordt geregeld in artikel 101 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994. Het artikel 101 stelt dat de arbeidsongeschikt erkende gerechtigde die arbeid heeft verricht zonder toelating, of zonder de voorwaarden van de toelating te respecteren, wordt onderworpen aan een geneeskundig onderzoek om na te gaan of de erkenningsvoorwaarden voor de arbeidsongeschiktheid zijn vervuld op de datum van het onderzoek. De Koning bepaalt de termijn waarbinnen dit onderzoek uitgevoerd moet worden, te rekenen vanaf de vaststelling van de niet-toegelaten activiteit of van de mededeling ervan.

In geval van een negatieve beslissing, wordt een beslissing van einde van erkenning betekend aan de betrokkene binnen de termijn bepaald door de Koning. De gerechtigde moet de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen terugbetalen die hij ontvangen heeft voor de dagen of de periode waarin hij de niet-toegelaten arbeid heeft verricht.

In 2014 werden door de verzekeringsinstellingen 388 gevallen van niet-toegelaten activiteit opgenomen in de gegevensstroom. In 2013 werden 446 gevallen vastgesteld.

Tabel 42: Aantal gevallen niet-toegelaten activiteit			
	2014		
VI	M	V	TOT
L.C.M.	21	34	55
L.N.Z.	12	17	29
N.V.S.M.	18	18	36
L.L.M.	41	52	93
L.O.Z.	63	111	174
H.Z.I.V.		1	1
Totaal	155	233	388

II. Aantal niet-toegelaten activiteiten per ziekenfonds en leeftijdsgroep

Tabel 43 geeft het aantal arbeidsongeschikte werknemers waarvoor de adviserend geneesheer in 2014 een niet-toegelaten activiteit heeft vastgesteld. De cijfers worden meegedeeld per verzekeringsinstelling en leeftijdscategorie. Tussen de leeftijd van 35 en 54 jaar wordt 59,28% van het aantal niet-toegelaten activiteiten uitgevoerd.

Tabel 43: Aantal gevallen per verzekeringsinstelling en per leeftijdsgroep - 2014											
VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	TOT
L.C.M.		3	6	10	4	11	8	2	8	3	55
L.N.Z.			3	3	5	4	8	2	4		29
N.V.S.M.		3	3	4	6	10	4	5		1	36
L.L.M.		10	7	7	13	12	19	12	10	3	93
L.O.Z.		2	17	32	29	24	29	23	12	6	174
H.Z.I.V.				1							1
Totaal	0	18	36	57	57	61	68	44	34	13	388

Tabel 44: Aantal gevallen per verzekeringsinstelling en per leeftijdsgroep - 2014 - %

VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	TOT
L.C.M.	0,00%	5,45%	10,91%	18,18%	7,27%	20,00%	14,55%	3,64%	14,55%	5,45%	100,00%
L.N.Z.	0,00%	0,00%	10,34%	10,34%	17,24%	13,79%	27,59%	6,90%	13,79%	0,00%	100,00%
N.V.S.M.	0,00%	8,33%	8,33%	11,11%	16,67%	27,78%	11,11%	13,89%	0,00%	2,78%	100,00%
L.L.M.	0,00%	10,75%	7,53%	7,53%	13,98%	12,90%	20,43%	12,90%	10,75%	3,23%	100,00%
L.O.Z.	0,00%	1,15%	9,77%	18,39%	16,67%	13,79%	16,67%	13,22%	6,90%	3,45%	100,00%
H.Z.I.V.	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Totaal	0,00%	4,64%	9,28%	14,69%	14,69%	15,72%	17,53%	11,34%	8,76%	3,35%	100,00%

III. Aantal niet-toegelaten activiteiten per geslacht, sociale stand en gewest

Niet-toegelaten activiteit wordt het vaakst gesignaleerd bij bedienden vrouwen (34,54%) en arbeiders mannen (30,41 %).

Opgesplitst per gewest worden 54,12% van de niet-toegelaten activiteiten geregistreerd in Vlaanderen ten opzichte van respectievelijk 25,77% en 19,33% in Wallonië en Brussel.

Tabel 45: Aantal gevallen per geslacht, sociale stand en gewest

	Bedienden			Arbeiders			TOTAAL
	M	V	TOT	M	V	TOT	
Gewest Brussel	6	21	27	25	23	48	75
Gewest Vlaanderen	17	74	91	61	58	119	210
Gewest Wallonië	14	39	53	30	17	47	100
Onbekend	0	0	0	2	1	3	3
Totaal	37	134	171	118	99	217	388

5^e Deel
Algemeen besluit

Het geven van een toelating om arbeidsongeschikte gerechtigde loontrekkenden via een deeltijdse activiteit opnieuw te re-integreren is een door de adviserend geneesheer veel gebruikt en nuttig instrument. In 2011 maakten 41.964 arbeidsongeschikte gerechtigden gebruik van de mogelijkheid tot deeltijdse arbeid. In 2014 is dit aantal opgelopen tot 54.620 eenheden. Het aantal arbeidsongeschikten die een deeltijdse activiteit uitoefenen neemt sinds 2011 constant toe.

Voor 13,98% van deze werknemers die een deeltijdse activiteit uitoefenen, mondt de deeltijdse activiteit in 2014 effectief uit in het hernemen van een voltijdse tewerkstelling. Van zij die hun activiteit stopzetten hervat 44,78% terug voltijds het werk. Dit is een aanzienlijke toename ten opzichte van de voorgaande jaren, waar het percentage dat voltijds het werk hervatte rond 40% schommelde.

Van het totaal aantal gerechtigden die in 2014 een deeltijdse activiteit uitoefenden, keert 10,88% terug naar volledige arbeidsongeschiktheid. Van diegenen die hun activiteit in 2014 hebben stopgezet, wordt 34,86% opnieuw arbeidsongeschikt.

Deeltijdse activiteit wordt voornamelijk door gerechtigden van middelbare leeftijd uitgeoefend. In de werknemersregeling oefenen vooral vrouwen (64,06%) een deeltijdse activiteit uit. Iets meer arbeiders (52,59%) dan bedienden werken deeltijds. Vrouwelijke bedienden zijn met 36,36% het sterkst vertegenwoordigd daar waar mannelijke bedienden duidelijk ondervertegenwoordigd zijn (11,05%).

Landelijk oefenen 8,84% van het totaal aantal arbeidsongeschikte invaliden een deeltijdse activiteit uit. Per gewest en arrondissement zijn er evenwel belangrijke verschillen vast te stellen. Vlaanderen en dan vooral de provincie West-Vlaanderen waar tot 14,92% van de invaliden een toegelaten activiteit uitoefenen, doet het beter dan Wallonië. Ten zuiden van de taalgrens zijn het de provincies Namen, Luik en Henegouwen die slecht scoren (respectievelijk 5,99%, 6,48% en 5,86%). In het Brussels Gewest oefent slechts 5,29% een toegelaten activiteit uit. Activering via de toepassing van het artikel 100,§2, wordt in het Brussels gewest niet echt veel toegepast.

De groep van psychische stoornissen die deeltijds aan de slag is, is ondervertegenwoordigd in verhouding tot het aantal invaliden die aan deze ziekten lijden. Vooral bij de groep van de vrouwelijke en mannelijke bedienden is deze vaststelling frappant.

Meer dan drie kwart van de gerechtigden (75,90%) die deeltijds werk aanvatten, doen dat in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid. De overige (24,10%) treden in het systeem wanneer zij reeds invalide zijn.

De meeste toelatingen betreffen ongeveer een halve tewerkstelling. Maar liefst 96,88% van alle nieuwe toelatingen hebben een arbeidsvolume van minder dan 25 uur. Slechts 3,12% werkt meer dan halftijds. Niettegenstaande nergens beschreven staat dat een halftijdse tewerkstelling het maximaal mogelijke is, laten de adviserend geneesheren zich onbewust leiden door artikel 100,§2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, dat een toegelaten arbeid slechts mogelijk is op voorwaarde dat de sociaal verzekerde, vanuit een geneeskundig oogpunt, een vermindering van zijn vermogen van ten minste 50 pct. behoudt. Een grotere flexibiliteit is hier zeker aangewezen.

Vastgesteld wordt dat heel wat toelatingen voor onbepaalde tijd worden gegeven. De adviserend geneesheren argumenteren dat het geven van een in de tijd niet gelimiteerde toestemming wordt toegestaan om te vermijden dat de sociaal verzekerden, in geval zij vergeten een verlenging van de toestemming te vragen, een niet-toegelaten activiteit uitoefenen. Wanneer de toegestane activiteit niet voldoende wordt opgevolgd, tast de geciteerde werkwijze evenwel de kwaliteit van de databank aan. De databank van de deeltijdse activiteit dreigt aldus te verworden tot een gegevensbank van toelatingen veeleer dan meetinstrument van effectieve werkzaamheid.

Een aantal voorwaarden beïnvloeden duidelijk de resultaten op het vlak van de re-integratie.

- Hoe vlugger door de adviserend geneesheer wordt beslist om bij een gerechtigde werknemer een deeltijdse activiteit op te starten, hoe groter de slaagkansen naar het hernemen van de activiteit. Meer dan 50% van de gerechtigden die een toelating hebben gekregen binnen de 6 maanden na het aanvangen van de arbeidsongeschiktheid, hervatten voltijds het werk. Naarmate de periode tussen de arbeidsongeschiktheid en het aanvangen van een toegelaten activiteit toeneemt, daalt de kans om terug voltijds het werk te hervatten. Indien meer dan twee jaar na het begin van de arbeidsongeschiktheid een toelating wordt gegeven, treedt nog slechts een beperkt aantal arbeidsongeschikte gerechtigden opnieuw toe tot de arbeidsmarkt. Nadat de ziekte van de arbeidsongeschikte gerechtigden voldoende is gestabiliseerd zodat de adviserend geneesheer een goed inzicht in de mogelijkheid tot deeltijdse activiteit verkrijgt, dient snel tot een eerste evaluatie te worden overgegaan. Tijdens dit eerste contact tussen de gerechtigden en de adviserend geneesheer dient de mogelijkheid om deeltijds te werken in elk geval bespreekbaar te zijn. Een verdere opvolging om de zes maanden is, zeker tijdens de eerste twee jaar van ongeschiktheid, waar de kans op een opstap naar een voltijdse baan nog reëel is, noodzakelijk. Daarna kan het mogelijk volstaan betrokkene opnieuw te evalueren na een iets langere periode.
- Hoe korter de periode van de toegelaten deeltijdse werkhervatting, hoe beter de resultaten naar het hernemen van de activiteit. Personen die reeds meer dan één jaar een deeltijdse activiteit uitoefenen, vallen bij het stopzetten van hun activiteit grotendeels terug op volledige arbeidsongeschiktheid.
- Volgehouden werkvolumes tussen de 10 en 35 uur per week, met een piek tussen 15 en 25 uur, geven de meeste kans naar voltijdse tewerkstelling. Bij volumes minder dan 10 uur per week is het risico om opnieuw arbeidsongeschikt te worden veel groter. Het betreft arbeidsongeschikten die alsnog een inspanning willen leveren om een activiteit uit te oefenen maar die omwille van hun gezondheidstoestand er niet in slagen deze inspanning vol te houden.
- De voornaamste ziektegroepen die aan de basis liggen voor het intreden in invaliditeit, zijn tevens de ziektegroepen waarbij de resultaten naar werkhervatting toe, problematisch zijn. Invalide gerechtigde arbeidsongeschikten die lijden aan een psychische problematiek of aan een ziekte van het zenuwstelsel en de zintuigen hebben de grootste kans om na een deeltijdse activiteit opnieuw terug te keren naar volledige arbeidsongeschiktheid. Bij psychische problemen loopt dit percentage op tot 55,75%. 21,50% van de invaliden met psychische problemen maakt opnieuw de opstap naar werk. Gedeeltelijk toegelaten arbeid als opstap naar werk komt het meest voor bij de invaliden die lijden aan oncologische problemen. In die ziektegroep hervat 37,42 % het werk.
- Het vrijwilligerswerk vertegenwoordigt met 25,14% van het totaal aantal toelatingen een niet onbelangrijke groep. Met 81,01% van het vrijwilligerswerk is Vlaanderen veruit de regio waar de meeste toelatingen tot het uitoefenen van een vrijwillige activiteit worden gegeven. Opvallend is dat de toelatingen tot het uitoefenen van een activiteit als vrijwilliger vooral worden gegeven in de periode van invaliditeit. Het feit dat de tijd die verloopt tussen het begin van arbeidsongeschiktheid en het geven van de toelating in 85,17% van de gevallen meer dan één jaar bedraagt, heeft zijn gevolgen op het vlak van de geschiktheid voor het uitoefenen van een voltijdse baan nadien. Van zij die uittreden hervat slechts 6,27% het werk voltijds. Ongeveer 60% keert na het beëindigen van de vrijwilligersactiviteit terug naar arbeidsongeschiktheid. Arbeidsongeschikte gerechtigden die een vrijwillige activiteit uitoefenen zijn voornamelijk mensen die reeds langere tijd arbeidsongeschikt zijn maar binnen de grenzen van wat hun gezondheid toelaat, zich nog nuttig wensen te maken. De band met de arbeidsmarkt is in de meeste gevallen niet meer aanwezig.

Verantwoordelijke uitgever: J. De Cock, Tervurenlaan 211, 1150 Brussel

Realisatie: Dienst voor uitkeringen van het RIZIV

Grafisch ontwerp: Communicatiecel van het RIZIV

Foto: Verypics

Wettelijk depot: D/2016/0401/36